

Επίλογος

Ο επίλογος αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέρος του κειμένου, καθώς ο γράφων συγκεφαλαιώνει τις βασικές και κύριες ιδέες που ήδη έχει αναπτύξει στο κείμενό του. Επίσης, προτείνει με συντομία κάποιες λύσεις, κάνει προτροπές και παρέχει κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση κάποιου φαινομένου ή τη λύση ενός προβλήματος. Πολλές φορές, μπορεί να κλείνει με ένα ερώτημα για να δημιουργηθεί προβληματισμός στον αναγνώστη και να δοθεί η αφορμή για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος. Πρέπει να έχει άμεση σχέση με το θέμα μας, να είναι προσεκτικά διατυπωμένος και σύντομος.

Τι χρειάζεται ο επίλογος;

1. Να είναι σύντομος, η έκταση του να μην ξεπερνά τις 60-70 λέξεις
2. Να μην επαναλαμβάνονται τα ήδη προαναφερθέντα επιχειρήματα
3. Να σχετίζεται το περιεχόμενο του άμεσα με τα ζητούμενα και την κεντρική ιδέα της έκθεσης
4. Να ξεκινά με καταληκτικές φράσεις, προκειμένου να είναι σαφές ότι η τελευταία μας παράγραφος είναι επιλογική (π.χ. Συμπερασματικά..., Άρα..., Λοιπόν..., Συνεπώς..., Με δυο λόγια...)

ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

1. Μέθοδος συνοπτικής παρουσίασης τρόπων αντιμετώπισης του φαινομένου ή προϋποθέσεις

Σε έναν επίλογο με μέθοδο συνοπτικής παρουσίασης τρόπων αντιμετώπισης του φαινομένου ή προϋποθέσεις ο μαθητής πρέπει να παρουσιάσει σύντομα έναν ή δύο τρόπους αντιμετώπισης χωρίς ιδιαίτερη τεκμηρίωση για την ορθότητα των προτεινόμενων τρόπων. Αυτός ο τύπος επιλόγου χρησιμοποιείται μόνο στην περίπτωση που τα μέτρα αντιμετώπισης δεν αποτελούν ένα από τα ζητούμενα του θέματος. Αν ο μαθητής έχει να αναπτύξει έκθεση με θέμα τον αναλφαριθμητισμό και τα ζητούμενα είναι αιτίες και συνέπειες, μπορεί να αξιοποιήσει έναν ή δύο τρόπους αντιμετώπισης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Χωρίς, λοιπόν, να επιμείνουμε σε περαιτέρω αναλύσεις καταλήγουμε οριστικά στο συμπέρασμα ότι ο αναλφαριθμητισμός απαιτεί άμεσες λύσεις προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές συνέπειες της. Γι' αυτό οι πολιτικοί είναι ανάγκη να επενδύσουν άμεσα πόρους για την εκπαίδευση των αναλφαβήτων και την ίδρυση σχολείων δεύτερης ευκαιρίας.

2. Μέθοδος ανακεφαλαίωσης

Σε έναν επίλογο με μέθοδο ανακεφαλαίωσης ο μαθητής μπορεί να συνοψίσει και να παρουσιάσει επιγραμματικά και ισόποσα όσα έχουν αναπτυχθεί στο κυρίως μέρος. Αυτός ο τύπος επιλόγου χρησιμοποιείται κυρίως στην επιστολή και στην ομιλία. Πρέπει να αποφευχθεί η αντιγραφή και επανάληψη επιχειρημάτων. Αν ο μαθητής έχει να αναπτύξει έκθεση με θέμα τον τεχνολογία και τα ζητούμενα είναι η προσφορά της τεχνολογίας στις πτυχές της ανθρώπινης ζωής και οι κίνδυνοι της

ψηφιακότητας και της τεχνολογικής εξέλιξης, μπορεί να αξιοποιήσει επιγραμματικά και συνοπτικά όσα έχει ήδη αναφέρει, χωρίς αναλύσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ανακεφαλαιώνοντας, είναι αναντίρρητα φανερό πως η τεχνολογία διαμορφώνει τον κόσμο μας σε πολλούς τομείς, επιφέροντας καινοτομίες στην υγεία, την εκπαίδευση, τις επικοινωνίες και την ενέργεια. Αν και προσφέρει πολλά οφέλη, πρέπει να διαχειριζόμαστε προσεκτικά τις προκλήσεις της για ένα βιώσιμο και ισορροπημένο μέλλον.

3. Μέθοδος με συγκερασμό δύο δισταμένων απόψεων

Σε έναν επίλογο με μέθοδο με συγκερασμό δύο δισταμένων απόψεων ο μαθητής αξιοποιεί αντιθετικές και διστάμενες απόψεις για να αναδείξει την πολυφωνία επί του θέματος. Αυτός ο τύπος επιλόγου χρησιμοποιείται κυρίως σε εκθέσεις με ζητούμενα που αποτελούν δίπολο (συμφωνείτε-διαφωνείτε). Πρέπει να αποφευχθεί η αντιγραφή και επανάληψη επιχειρημάτων που έχουν ήδη αναπτυχθεί στο κύριο μέρος. Αν ο μαθητής έχει να αναπτύξει έκθεση με θέμα το διαδίκτυο και του ζητείται να σχολιάσει αν αποτελεί ελπίδα ή κίνδυνο για την ανθρώπινη κοινωνία, μπορεί να αξιοποιήσει τις αντικρουόμενες απόψεις και να τις παρουσιάσει συνοπτικά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό ότι το διαδίκτυο δεν μπορεί να αγιοποιηθεί, καθώς εγκυμονεί πολλούς κινδύνους για τους χρήστες του όσον αφορά στην κοινωνικότητα τους, στα προσωπικά τους δεδομένα και σε πολλούς ακόμα τομείς της ζωής τους. Ωστόσο, δεν θα πρέπει ούτε να δαιμονοποιούμε την παρουσία του στη ζωή μας. Η μέση οδός στην χρήση του θα είχε ευεργετικά αποτελέσματα για την ανθρωπότητα, μιας και η αξία του δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητη.

4. Μέθοδος συμπεράσματος

Σε έναν επίλογο με μέθοδο συμπεράσματος ο μαθητής καταλήγει σε ένα συμπέρασμα όσων προηγήθηκαν στο κύριο μέρος. Το συμπέρασμα οφείλει να εξάγεται άμεσα από την επιχειρηματολογία και να μην είναι αυθαίρετο. Αν ο μαθητής έχει να αναπτύξει έκθεση με θέμα τους λόγους της γλωσσικής κρίσης και πιθανούς τρόπους που το σχολείο μπορεί να αντιμετωπίσει το φαινόμενο, μπορεί να καταλήξει σε συμπεράσματα μέσω της επιχειρηματολογίας του άμεσα συνδεδεμένα με τα δύο ζητούμενα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Χωρίς υψηλή γλωσσική παιδεία, λοιπόν, ο νους ατροφεί και περνά στην κατάσταση της πνευματικής υπανάπτυξης. Αν τα σχολικά προγράμματα δεν δώσουν προτεραιότητα στη διδασκαλία της γλώσσας, τότε σίγουρα η παιδεία μας θα είναι ελλειμματική, αδύναμη να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες. Γι' αυτό οφείλουμε όλοι, πολίτες και φορείς, να διακατεχόμαστε από στοιχειώδες αίσθημα ενδιαφέροντος για ένα από τα σημαντικότερα πολιτισμικά και διανοητικά δημιουργήματα της ανθρώπινης ιστορίας.